

รายงานการประชุม
คณะกรรมการวิสามัญวิชาการ ตรวจร่างรัฐธรรมนูญ
และร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ
สภาร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๐
วันอังคารที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๐
ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๖๐๑ ชั้น ๖ อาคารรัฐสภา ๓

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๐๕ นาฬิกา

(นายอัศวิน สุมาวงศ์ ทำหน้าที่เป็นประธาน)

ประธาน : เรามาครบองค์ประชุมแล้วนะครับ ขอเปิดประชุมครับ

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งที่ประชุมทราบ แจ้งเรื่องท่านวิระพล คงมัน
ขอลาการประชุมเนื่องจากติดภารกิจที่จังหวัดปัตตานี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม เราประชุมเมื่อวันที่ ๒๖ ขอเลื่อนบันทึก
การประชุมครั้งนี้ไปดูในคราวหน้าครับ

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา พิจารณาต่อเนื่องสรุปผลการดำเนินงานของ
คณะอนุกรรมการ ๓ คณะ คณะแรกก็คือคณะอนุกรรมการส่งเสริมข้อมูลด้านสารสนเทศทั้งใน
และต่างประเทศ เชิญท่านวรพจน์ครับ

นายวรพจน์ วงศ์สง่า : ท่านประธานที่เคารพ เมื่อวันที่ ๒๖ ที่แล้วมาทางคณะเรา
ก็ได้จัดการสัมมนา โดยเชิญวิทยากรหลายท่านดังที่ปรากฏในรายงานคราวที่แล้วมาพูด ผลของการ
สัมมนานั้นออกมาค่อนข้างจะเป็นที่น่าหนักใจ เพราะว่าปัญหาในรัฐธรรมนูญที่ร่างออกมานั้น ปัญหา
สำคัญที่สุดที่พูดกันก็คือว่า ระบบการเลือกตั้งที่เขียนออกมานั้น ถึงแม้จะบอกว่าเป็นระบบสัดส่วน
แต่จำนวน ๒๓๐ กับ ๘๐ นี้ไม่สามารถสะท้อนผลของระบบสัดส่วนได้อย่างแท้จริง จำนวนนั้นมันไม่
เหมาะสม คือระบบสัดส่วนที่แท้จริงนั้นจำนวนทั้ง ๒ อย่างนั้นจะต้องใกล้เคียงกัน

ประการที่ ๒ ก็คือ การแบ่งเขตใหม่ ก็คงจะก่อความยุ่งยากวุ่นวายพอสมควร
แล้วเรื่องการแบ่งโซนวุฒิสภา ๔ โซนนั้น ก็ไม่ทราบว่าเอาแบบไหน เป็นโซนแบบประชากร
ใกล้เคียงกัน หรือว่าโซนตามภาคเดิม ถ้าหากว่าประชากรใกล้เคียงกัน ภาคกลางก็อาจจะไปอยู่
ภาคใต้ ภาคอีสานก็อยู่ภาคเหนืออะไรสารพัดวุ่นวายไปหมด ข้อข้องใจเรื่องการสรรหานั้นก็ยังมีอยู่
มากเลย แทบจะไม่มีใครเห็นด้วยเรื่องการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา ก็เป็นที่น่าหนักใจอยู่ ๒ ประการนี้
ผลของการสัมมนา ส่วนเรื่องอื่นนั้น สำหรับเรื่องการพิจารณาข้อมูลซึ่งรับฟังมาจากคณะกรรมการ

คณะกรรมการการวิสามัญวิชาการ ตรวจสอบร่างรัฐธรรมนูญ และร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ
วันวันอังคารที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๐

จีรภา ๑/๒

รับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้น บ่ายวันนี้เราจะประชุมกัน ขณะนี้ยังไม่ได้รับ
ผลสรุปซึ่งได้มาจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ก็จะต้องขอเลื่อนการ
กราบเรียนไปในคราวต่อไปครับ

ประธาน : ขอบคุณครับ ท่านกรรมการมีอะไรจะซักถามอะไร เชิญครับ

นายประวิทย์ ทองศรีนุ่น : ท่านประธานครับ พอดีผมมีโอกาสไปร่วมในวันนั้น
บรรยากาศที่ประชุมและผู้จัดก็ค่อนข้างกะทัดรัดแล้วก็จัดได้ดี แต่ว่าเสียงที่สะท้อนออกมาตามที่
คุณวรพจน์รายงานแล้ว ผมไปอีกหลายเวทีก็สอดคล้องกัน คือในที่มาของ ส.ส. ทั้งระบบสัดส่วนก็ดี
เขตกว้างขึ้นก็ดี ที่เลือกเป็นพวงก็ดี เราต้องวิเคราะห์จุดนี้เพราะว่าเสียงสะท้อนออกมาเขาไม่เห็นด้วย
เหตุผล ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ นะครับ และในส่วนที่ ๒ เรื่อง ส.ว. ก็ดี ซึ่งส่วนหนึ่งมาจากจังหวัด ส่วนหนึ่งมา
จากการสรรหามาและทะเล นี่คือเสียงวิพากษ์วิจารณ์ ผมไปเวทีอยุธยาที่พูดใน ๒ ประเด็นนี้ ที่นี้
เนื่องจากพูด ๒ ประเด็นแล้วพอมันขยายผลออกไป เพราะว่าของพรรคการเมืองหรือของผู้มี
ประสบการณ์เขาวิเคราะห์ข้อดีข้อเสียแล้ว เขาว่าอันตราย เพราะฉะนั้นการทำประชามติมันจะส่งผล
ตอนนั้นมันยิ่งกระจายออกไปเรื่อย ๆ จากที่เราเปิดเวที ผมเปิดเวทีเมืองนนท์เมื่อวานนะครับ เมื่อวาน
โดยผู้สื่อข่าวมวลชนประมาณ ๔๐ องค์กร เขาพูดในทำนองเดียวกันว่า ถ้าเป็นอย่างนี้ท่าน
ดอกเตอร์สนั่นกับบอกยังแก้ได้ปรับได้อยู่นะ เสนออย่างไรก็แก้ได้ปรับได้อยู่ ที่นี้ผมก็นึกในใจว่าเราใน
ฝ่ายวิชาการเราจะเอามาวิเคราะห์ให้มันลึกกว่านั้นได้ไหม อย่งไรครับ

ประธาน : ผมคิดว่าอย่างนี้นะครับ การสัมมนาคราวที่แล้วเรื่องระบบการเลือกตั้ง
แบบสัดส่วน มันค่อนข้างจะมีความสำคัญสำหรับการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญคราวนี้พอสมควร
ฉะนั้นถ้าหากว่าเป็นไปได้ อาจจะขอให้สรุปผลการสัมมนาโดยเร็ว แล้วก็ส่งไปให้กรอการพิจารณา
ของคณะกรรมการหรืออย่างไร ยกวางนะครับ

นายวรพจน์ วงศ์สง่า : คิดว่าบ่ายวันนี้เราจะว่ากันอย่างลึกเลยทั้ง ส.ว. และ ส.ส.
เสร็จแล้วก็จะสรุปผ่านท่านประธานเพื่อนำเรียนต่อคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ประธาน : ครับ คงไม่ใช่ผ่านผม คงต้องผ่านคณะกรรมการนี้

นายวรพจน์ วงศ์สง่า : ครับ ผ่านคณะกรรมการ

ประธาน : ถ้าอย่างนั้นก็ขอเร่งนิดหนึ่งเรื่องนี้นะครับ มันมีข้อเสนอทางวิชาการ
เกี่ยวกับที่มาและอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา ที่คณะอนุกรรมการได้เสนอมาตั้งแต่วันที่ ๕ เมษายน
แล้วผมสั่งตั้งแต่ตอนที่อยู่บางแสน เผิดูหนังสือฉบับนั้นไม่รู้หายไปไหน ก็จะขอให้เจ้าหน้าที่เขา
ถ่ายเอกสารที่ยังไม่มี ฉบับนั้นมันหายไป ผมก็อาจจะเซ็นกันใหม่ แต่ว่าขอถ่ายฉบับที่มันไม่มีวันที่เพื่อ
แจ้งกรรมการ เพราะว่าต้องเสนอคณะกรรมการพิจารณาเพื่อมีมติอะไรบางอย่าง เป็นหนังสือที่

คณะกรรมการการวิสามัญวิชาการ ตรวจสอบร่างรัฐธรรมนูญ และร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ
วันวันอังคารที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๐

จีรภา ๑/๓

ท่านนครินทร์เสนอมามาเมื่อวันที่ ๕ เมษายน แล้วก็ตั้งที่บางแสน บังเอิญมันไปไหนก็ไม่ทราบ ในเรื่อง
ของอนุกรรมการส่งเสริมข้อมูลด้านสารสนเทศมีอะไรเพิ่มเติมไหมครับ จะมีการสัมมนาครั้งต่อไป
อะไรต่ออะไรในเรื่องไหนเมื่อไรหรือเปล่า

นายบรรพจน์ วงศ์สง่า : ในความเป็นจริงนั้นได้กำหนดการสัมมนาไว้รวมแล้วถึง
๖ ครั้ง วันที่ ๓ นี้ก็มีเรื่องหนึ่ง วันที่จะหารือกันอีกครั้งหนึ่งถึงรายละเอียดว่าอันไหนที่เหมาะสม
และเร่งด่วนที่สุด ก็จะจัดลำดับกันใหม่ครับ

ประธาน : คงต้องเร่งเร็ว เพราะว่าถ้าเราจะทำเพื่อประกอบการพิจารณาของ
คณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญก็ต้องเร็ว เชิญครับ

นายประวิทย์ ทองศรีนุ่น : ผมขอเสนออีกนิดหนึ่ง ผลจากการสัมมนาเพียงแค่
อนุกรรมการ เท่าที่ผมดูแล้วนะครับ ไม่ว่าจะระดับจังหวัดหรือระดับไหน กรรมการเกือบจะไม่ได้
นำมาศึกษาวิเคราะห์ในเชิงลึก เพราะฉะนั้นเป็นไปได้ไหมว่า คณะอนุจะตั้งคณะทำงานวิเคราะห์
โดยเฉพาะผู้เชี่ยวชาญในการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งเวลาของท่านคงไม่มีแน่ ของอนุกรรมการก็ไม่มีแน่
แต่ว่าคณะทำงานเอาผู้เชี่ยวชาญมาสัก ๔ - ๕ คน โดยที่เรามีระบบอยู่แล้วว่า ประเด็นนี้คุณช่วย
ศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบหน่อยอะไรหน่อย ในเชิงลึกนี้เขาทำได้ครับ

นายบรรพจน์ วงศ์สง่า : ปายวันนี้ผมจะหารือกัน แล้วก็คิดว่าจะต้องรีบทำครับ
เพราะคิดว่า ๒ ประเด็นนี้เป็นเรื่องใหญ่ อาจจะเป็นความเป็นความตายของรัฐธรรมนูญ และอาจจะ
ส่งผลกระทบต่อภาวะของประเทศต่อไปก็ได้ครับ

ประธาน : ขอบคุณครับ ทางคณะอนุกรรมการส่งเสริมข้อมูลด้านสารสนเทศ
มีอะไรเพิ่มเติมไหมครับนอกจากนี้

นายบรรพจน์ วงศ์สง่า : ไม่มีครับ

ประธาน : ฉะนั้นก็ขอผ่านไปคณะอนุกรรมการที่ ๒ ตรวจสอบร่างรัฐธรรมนูญ เชิญ
ท่านประธานอนุกรรมการ

นายมานิจ สุขสมจิตร : เรียนท่านประธาน ท่านกรรมการครับ ทางคณะ
อนุกรรมการตรวจสอบร่างรัฐธรรมนูญหลังจากที่ได้มีการเผยแพร่รัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน
ออกมาทางหน้าหนังสือพิมพ์แล้ว ก็ได้มอบหมายให้อนุกรรมการไปอ่านดูว่ามีข้อสังเกตมีอะไร
ต่ออะไรอย่างไรบ้าง แล้วก็หลังจากนั้นแล้ว ในวันนี้และวันต่อ ๆ ไปก็จะมีสรุปสาระสำคัญของร่าง
รัฐธรรมนูญลงในหนังสือพิมพ์อีกประมาณ ๑๐ ฉบับ จะลงทยอยกันไป ก็ให้อนุกรรมการไปตรวจดู
แล้วก็ในวันนี้เวลาบ่าย ๒ โมง จะมีการประชุมคณะอนุกรรมการนี้ก็เพื่อที่จะติดตามงานที่
มอบหมายไปว่าเป็นอย่างไร หลังจากประชุมบ่ายวันนี้แล้ว ผมคิดว่าคงจะได้มีข้อสังเกตบางประการ

เอามาเสนอที่ประชุมนี้ เพื่อที่จะส่งต่อไป แต่อย่างไรก็ตาม งานใหญ่ของกรรมการตรวจสอบร่างน่าจะอยู่ตรงที่ว่า หลังจากที่กรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้รับฟังความเห็นของ ๑๒ องค์กร แล้วก็ ๑๐๐ กว่ามหาวิทยาลัย ว่าจะมีความเห็นอย่างไรแล้วก็ปรับแก้ ขณะเดียวกัน หลังจากที่ได้มีการแปรญัตติแล้ว ในสภาร่างรัฐธรรมนูญตอนนั้น คงจะเป็นงานหนักก่อนที่จะนำเสนอเผยแพร่ อันนี้ได้คุยกันกับท่านอาจารย์สมคิด เลขาธิการของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ก็เรียนว่างานใหญ่คงจะดูก่อนที่จะนำออกเผยแพร่เพื่อที่จะให้ลงประชามติ จะไปหนักตรงไหน แต่อย่างไรก็ตามก็เรียนย้ำอีกที่ว่า เมื่อประชุมกันในปี ๑๔.๐๐ นาฬิกา วันนี้แล้ว เพราะฉะนั้นก็เลยขออภัยที่ไม่ได้ไปร่วมงานสัมมนาในวันนี้ ประชุมกันวันนี้แล้วก็คงจะได้มีบันทึกอะไรออกมาครับ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ขออนุญาตท่านประธานคณะอนุกรรมการ
กราบเรียนท่านประธานแล้วก็ท่านกรรมการครับ ซึ่งผมก็อยู่ในชุดอนุกรรมการตรวจสอบร่างรัฐธรรมนูญ ผมก็มีข้อคิดเห็นห่วงใยอยู่บางประการตรงที่ว่า เมื่อตอนที่ทางชุดกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ไปยกร่างที่บางแสนซึ่งตอนนั้นชุดกรรมการตรวจสอบร่างรัฐธรรมนูญก็มีดำริว่า เราควรจะไปทำหน้าที่ควบคุมกันไป โดยที่กรรมการร่างรัฐธรรมนูญทำกลางวัน เราก็จะไม่เข้าไปยุ่งทำให้เขาลำบากใจ แล้วก็รับงานเขายกร่างรัฐธรรมนูญมาตรวจตอนกลางคืน แล้วงานออกมามันก็จะสวยตรงที่ว่า เมื่อเขายกร่างเสร็จวันไหนเราก็ตรวจเสร็จวันนั้น แล้วก็ส่งพิมพ์ ซึ่งผมเชื่อว่าการที่มีคนดูอีกตาหนึ่งมันย่อมดีกว่าไม่มีคนตรวจทาน ซึ่งเป็นสิ่งที่แน่นอนว่าคนทำมีพลาดและมองไม่เห็นหรือออกอย่างผมขอกราบเรียนนะครับ อย่างมาตรา ๔๕ มาตรา ๔๕ วรรคสาม คำว่า ลิดรอน ก็พิมพ์ผิด พิมพ์ผิดนี้ไม่ใช่เฉพาะในหนังสือนะครับ แต่ของสภาก็ผิด การส่งปิดกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นเพื่อลิดรอนเสรีภาพ ใช้คำว่า ล อันนี้ยกตัวอย่างครับ ซึ่งถ้าหากว่าให้ชุดตรวจสอบร่างรัฐธรรมนูญไปดู ปัญหาก็ไม่เกิด หรืออย่างเช่นว่า ท่านสุพจน์ซึ่งเป็นคณะอนุกรรมการของท่านมานิจก็เคยเห็นว่าบางทีใช้ถ้อยคำมันควรจะเหมือนกัน แต่ใช้ถ้อยคำที่แตกต่าง อย่างมาตรา ๔๐ (๕) กับ (๖) ที่ว่า มีสิทธิหรือยอม ความจริงมันน่าจะเหมือนกัน ย่อมมีสิทธิได้รับการคุ้มครอง ย่อมได้รับการคุ้มครอง บางอันก็ใช้ มีสิทธิได้รับ บางอันก็ยอม มันมีความหมายอย่างไรถึงไม่ใช่เหมือนกัน อันนี้ยกตัวอย่างว่า ถ้ามันไม่มีอะไรแตกต่างมันก็ควรจะใช้ถ้อยคำในลักษณะเดียวกัน แล้วยังมีอีกหลายที่ที่ผมเห็นว่าผิดๆอย่างบางแห่งมันไปใช้ซ้ำซ้อน ผมเห็นว่าไม่น่าจะไปลอกเลย บางมาตราเราดูแล้วมันมีอยู่แล้ว แล้วทำไมต้องไปใส่ซ้ำ ๆ เยอะแยะเลย ผมก็เลยดูว่าสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ถ้าหากว่าให้คณะกรรมการตรวจสอบร่างซึ่ง สสร. ได้ตั้งขึ้นมาทำหน้าที่ ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมันก็จะไม่เกิด แต่ว่าพอไม่ให้ สสร. ทำหน้าที่ ปัญหามันก็เลยเกิด ผมก็เลยอยากจะขอกราบเรียนท่านประธานว่า ในตอนนี้ที่ท่านประธานอนุกรรมการคือท่านมานิจ ได้แจ้งให้ทราบว่า ณ เวลานี้ไปอนุกรรมการ

คณะกรรมการวิสามัญวิชาการ ตรวจสอบร่างรัฐธรรมนูญ และร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ

วันวันอังคารที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๐

จีรภา ๑/๕

ตรวจสอบร่างรัฐธรรมนูญจะทำหน้าที่เต็มที่ ผมก็อยากจะกราบเรียนท่านประธานอีกนิดหนึ่งว่ามันติดขัดตรงที่ว่า ถ้าหากอนุกรรมการทำหน้าที่แล้ว กรรมการตรวจสอบร่างรัฐธรรมนูญทำหน้าที่แล้ว แล้วถ้าเราได้เสนอไปทางยกร่างรัฐธรรมนูญ ยกร่างเขาจะดูเราไหม คือถ้าไม่ดู มันก็เท่ากับทำงานแล้วไม่ได้ประโยชน์อะไรเลย คือต่างคนต่างทำ ผมกราบเรียนว่าไม่ได้มีการทำงานกันเป็นทีม ยกก็ยกไป ตรวจก็ตรวจไป ตรวจทำไป ยกก็ไม่ได้เอาไปใช้ประโยชน์ -----

ประเด็นต่อไปก็คือว่า เวลาเราจะใช้แปรงยัดนี้ มันถูกจำกัด ผมยังอยากจะทราบเรียนในวาระอื่นกับท่านประธานว่า เราต้องมีการตกลงลักษณะการแปรงยัดนี้กันใหม่ว่าจะแปรงอย่างไร เพราะถ้าไม่ตกลงนะครับ ถ้าบอกว่าให้มีการอภิปรายได้เฉพาะที่แปรงยัด ถ้าเกิดว่าแบ่งกลุ่มไปแล้วเกิดมันมีบางมาตรามันหลุดไปไม่ได้มีใครแปรงยัดเลยกลุ่มไหนแปรงยัดเลย และตรงนั้นเกิดมันบกพร่องผิดพลาดขึ้นมา แล้วมันก็พูดไม่ได้สิ ชัดในเรื่องกฎระเบียบ ผมก็น่าหวังใยว่า รัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ กับถูกตัดด้วยกฎระเบียบ และยังกลายเป็นออกมาแบบลวก ๆ ผมเคยไปดูนะครับ เวลาเราอยู่ในกรรมาธิการออกกฎหมาย เราจะดูกันเรียงมาตราไป เราจะไม่มีกฎระเบียบว่าต้องแปรงยัด แล้วมันก็จะทำให้เราไม่ได้ความรอบคอบ ที่นี้รัฐธรรมนูญ ๑๘๐ วัน เราแก้ไขกันเยอะ เรายกอะไรออกมาใหม่ ๆ เยอะ แต่ว่าวิธีการทำมันถูกจำกัด ถูกตีกรอบ พอออกมาแล้วเกิดมันหลุดมันผิดอย่างที่คุณวิชาเคยไปพบว่า ประชาชนเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง มันหลุดออกมานี้มันก็กลายเป็นอายเขา ผมก็เลยบอกว่า วันนั้นเสียตายที่ว่าชุดยกร่างรัฐธรรมนูญไปทำงานที่บางแสน แต่ชุดตรวจไม่ได้ไปทำ ถ้าให้เราไปดูนะครับ ควบคุมกันไป กลางวันยกวาง กลางคืนตรวจนะ ผมว่าภาพออกมาจะดีกว่านี้ครับ

ประธาน : ขออนุญาตนิดหนึ่งครับ หัวข้อแรกเรื่องการตรวจก่อนแล้วค่อยเรื่องการแปรงยัดเลยนะ ขอแค่คนเดียว ในเรื่องการตรวจผมคิดว่า อย่างไรก็ตามก็คงจะต้องมีขาดตกบกพร่องในเรื่องของคำถูกคำผิดหรืออะไรพวกนั้น อันนั้นก็ก็เป็นเหตุหนึ่งที่เขาตั้งอนุกรรมาธิการนี้ เพื่อจะไปแก้ไข ในส่วนที่เห็นว่าผิดในส่วนนั้น แต่หลักการอะไรต่ออะไรนี่เป็นอีกเรื่องหนึ่งนะ คราวนี้ผมคิดว่าเพื่อประโยชน์ของคณะกรรมการ ซึ่งเขาจะต้องทำงานภายในกี่วัน ๆ นี่นะครับ รู้สึกจะต้องจบภายในวันที่ ๑๐ มิถุนายน กรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญนะ ในขณะที่การแปรงยัดหรือการเสนอความคิดเห็นนี้จบในวันที่ ๒๖ - ๒๗ พฤษภาคม ฉะนั้นของเรานี้ คณะอนุกรรมาธิการตรวจร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งตรวจแล้วต้องผ่านกรรมาธิการนี้ ผมคิดว่าไม่ต้องรอให้เสร็จทั้งฉบับได้ใหม่ ตรวจเป็นส่วน ๆ ไป แล้วก็เมื่อเสร็จแล้วก็เสนอ ของเราประชุมเป็นอาทิത്യนะ แล้วก็ทยอยส่งกรรมาธิการว่าในส่วนที่ตรวจแล้วมันเป็นอย่างไร เพราะว่าเมื่อเขาประชุมกรรมาธิการตั้งแต่วันที่ ๒๗ เป็นต้นไป ถึงวันที่ ๑๐ มิถุนายน เขามีช่วง ๒ อาทิത്യของเขา อะไรที่เราเห็นว่าผิดนี้ เขาสามารถแก้ไขได้ตรงส่วนนั้นนะ นั่นเป็นเรื่องเกี่ยวกับการตรวจ

ในเรื่องของการแปรงยัด ผมคิดว่าคงจะเป็นเรื่องทีเดียว สสร. จะประชุมนอกกรอบในเรื่องนี้ก็คงไม่มีปัญหาอะไร ส่วนที่ว่าไม่มีใครแปรงยัดแล้วก็ไปพบนี้ ผมคิดว่ามันแก้ไขได้อยู่แล้ว เพราะกรรมาธิการสามารถแก้ไขได้ตลอดเวลาในส่วนนั้น และคนที่เป็กรรมาธิการยกร่าง

คณะกรรมการการวิสามัญวิชาการ ตรวจสอบร่างรัฐธรรมนูญและร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ

วันอังคารที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๐

สุริย์วัฒน์ ๒/๒

รัฐธรรมนูญก็สามารถพูดได้อยู่ตลอดเวลา ถ้าไม่เห็นด้วยก็สงวน ไม่ต้องไปแปรญัตติครับ เชิญครับ
ท่าน

นายวรพจน์ วงศ์สง่า : ท่านประธานที่เคารพ ผมไม่ทราบว่าการแปรญัตติที่กำหนดไว้ ผมจำไม่ได้ว่ามันอยู่ในรัฐธรรมนูญหรืออยู่ในข้อบังคับของสภา อยู่ในรัฐธรรมนูญ คือที่บอกว่าใครรับรองญัตติไหนแล้วห้ามแปรญัตติอื่นนี้ ผมว่าแยเลย

ประธาน : คนร่างก็คงเจตนาให้มีการแปรอย่างมากก็ประมาณ ๑๐ ส่วน

นายวรพจน์ วงศ์สง่า : ได้แค่ ๑๐ กลุ่มเท่านั้นเอง แล้วมันจะ Cover ทั้งหมดได้อย่างไรครับผม

ประธาน : ๙ กลุ่มด้วยซ้ำ เพราะคนแปรญัตติกับคนรับ ๙ - ๑๐ ท่านมานิจครับ

นายมานิจ สุขสมจิตร : กราบเรียนท่านประธานครับ จะต่อเนื่องจากที่ท่านเสริมเกียรติได้แถลงมา ความจริงผมก็ได้คุยกับท่านเสริมเกียรติมาตลอดเวลานะครับ แต่ว่าท่านกรรมการท่านอื่นไม่ทราบเกี่ยวกับเรื่องไปบางแสน ทางเราก็พยายามที่จะพาอนุกรรมการไปบางแสนด้วย ไม่ใช่ เพื่อไปเที่ยวหรือเพื่อไปทำงาน แต่ว่าคำตอบก็คือว่า ให้เราทำหนังสือไป แล้วเขาจะพิจารณาดูอีกที เพราะฉะนั้นเราก็บอกว่าต้องบอกมาก่อนที่จะให้ไปหรือเปล่า ผลสุดท้ายก็บอกว่าไม่ให้คณะอื่นไป เพราะฉะนั้นคณะนี้ก็ไม่ต้องไป ก็เป็นอย่างไรเห็นก็คือว่า เราไม่ได้ไปนะครับ เพราะว่าเขาบอกว่ามันไม่มีเวลาที่จะไปทำงานแล้ว แต่อย่างไรก็ตาม หลังจากกลับมาจากบางแสนเมื่อวันที่ ๑๖ แล้ว วันที่ ๑๗ มีการประชุมตรวจร่างครั้งสุดท้ายนะครับ ก็มีข้อผิดพลาดหลายอัน ซึ่งผมก็ได้ทำบันทึกส่วนตัวไปถึงเลขาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เพราะว่าเวลามันไม่ให้แล้วเนื่องจากว่าวันที่ ๑๗ นั้นจะต้องเสร็จ เพราะจะต้องส่งต้นฉบับหนังสือพิมพ์ที่จะออกในวันที่ ๑๗ นะครับ วันที่ ๑๗ มันต้องส่งล่วงหน้าแล้ว เพราะฉะนั้นเขาก็บอกว่าเวลามันจำกัดมาก

แต่อย่างไรก็ตามที่มีคำถามว่า ถ้าเราทำบันทึกไปเขาจะฟังหรือไม่ นั่น ผมคิดว่าน่าจะต้องฟัง เพราะว่าในการที่กำหนดให้มีการกรรมการคณะนี้ ก็เพื่อที่จะให้เราตรวจร่างให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นเขาก็ต้องฟัง ส่วนฟังแล้วจะทำตามหรือไม่ อันนี้คงเป็นอีกเรื่องหนึ่งนะครับ เพราะว่าเขาคงมีเหตุผล ในที่ประชุมของกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กรรมการหลาย ๆ คนก็มีข้อเสนอในเรื่องของการใช้ถ้อยคำอยู่หลาย ๆ ถ้อยคำ ซึ่งก็มีมาก แต่ว่ากรรมการก็บอกว่า บางอันเป็นเรื่องซึ่งลอกมาจากรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ เพราะฉะนั้น ปี ๒๕๕๐ คงมีเหตุผลดีแล้วที่ใช้ถ้อยคำอย่างนั้น ก็เลยไม่ต้องห่วง เว้นแต่ว่าของที่บัญญัติเข้าไปใหม่ ก็ถ้าหากมีถ้อยคำอะไรผิดพลาด เขาก็จะแก้ไข ถ้าหากเรามีเหตุผลพอ ผมยกตัวอย่างอย่างนี้ อย่างเช่น ประเทศไทยเป็นราชอาณาจักรอันหนึ่งอันเดียวกัน จะแบ่งแยกไม่ได้ ก็มีคนมาแปรญัตติว่า เขตพระราชอำนาจ

คณะกรรมการการวิสามัญวิชาการ ตรวจสอบร่างรัฐธรรมนูญและร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ

วันอังคารที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๐

สุรียวัฒน์ ๒/๓

อะไรต่ออะไร เขตเศรษฐกิจ อะไรต่ออะไร ซึ่งมันเป็นคำกว้าง ๆ กว้างมากเลยนะครับ ตกลงกันว่า
กลับไปใช้คำเดิมในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ อย่างนี้เป็นต้น

เดี๋ยวนั้นก็เรียนว่า หลังวันนี้แล้วนะครับ อนุกรรมการชุดผมที่มีข้อสังเกตอะไรก็จะได้
ทำบันทึกกันในวันนี้ครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : ขอให้ไม่ต้องรอให้เสร็จ ขอเป็นอย่างไรว่า ขอเป็นส่วน ๆ เชิญท่านวินัส
ครับ

นายวินัส มานมุงศิลป์ : ท่านประธานที่เคารพ ท่านกรรมการครับ ผมมี
ความเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับกรรมการของเรา ผมคิดว่าเราควรจะสร้างผลงานให้เป็นที่ประจักษ์แก่
สาธารณชนว่าเราทำได้ทำหน้าที่ในบทบาทนี้แล้ว ผมมีความเห็นว่าเราควรมีการ Comment ในเรื่อง
ทางวิชาการ เกี่ยวกับร่างกฎหมายเป็นข้อ ๆ ถึงที่มาที่ไป เผยแพร่ออกสู่สาธารณชน อันนี้คือประเด็นที่
หนึ่ง

ประเด็นที่สอง เกี่ยวกับการยื่นญัตติอภิปราย เห็นว่ากลุ่มเราจะคุยกันในวิสัยตรง
นี้ได้ว่าในประเด็นใดบ้างที่เห็นควรร่วมกัน เพราะว่าผมมาคิดว่าถ้าจะแยกกลุ่มอย่างท่านประธาน
นำเรียนเมื่อสักครู่ที่ว่า อาจจะเป็น ๔ - ๕ กลุ่ม ถ้าตัด ๓๕ ท่านออก มันก็เหลือ ๖๕ คน ๖๕ คน ก็แบ่ง
๑๐ คน ก็เหลือ ๕ - ๖ กลุ่ม ผมคิดว่าประเด็นต่าง ๆ มันจะนับเนี่ย และที่นั่นมันจะทำให้เวลามันจะ
กระชั้นชิด ผมคิดว่ามันเป็นไปได้ใหม่ที่จะต้องอภิปรายได้ในรูปมาตรา โดยมีกรอบเวลาเป็นข้อจำกัด
ส่วนการอภิปรายในประเด็นซ้ำซ้อน ก็ให้เป็นหน้าที่ของท่านประธานในที่ประชุมครับ

ประธาน : ครับ ในเรื่องแปรญัตติคงไม่ใช่เรื่องของเราที่จะมาพูดกัน เดียวเขาพูดกัน
ที่นอกกรอบ สสร. นะครับ ทางอนุกรรมการตรวจสอบร่างรัฐธรรมนูญมีอะไรเพิ่มเติมไหมครับ

นายมานิจ สุขสมจิตร : ไม่มีครับ

ประธาน : ครับ ก็คงจะเป็นที่เข้าใจกันแล้วนะครับว่า การตรวจร่างนั้นเราไม่ได้ใช้
เล่มนี้ตรวจ เราจะใช้เล่มที่เป็นโรเนียวอันนี้เป็นหลัก เพราะว่าเล่มนี้เป็นเล่มที่เขาจะทำ ที่เขาทำเพื่อส่ง
อันนี้แล้วถ้ามีอะไรผิดพลาดเราก็แก้จากตรงนี้ เวลากรรมการร่างรัฐธรรมนูญใช้พิจารณาจะใช้
อันนี้พิจารณาฉะนั้นเราควรจะใช้ตรวจอันนี้ ครับ ถ้าอนุกรรมการตรวจสอบร่างรัฐธรรมนูญไม่มีอะไร
เพิ่มเติมแล้ว ก็มีเรื่องของอนุกรรมการตรวจสอบร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ซึ่งไม่ทราบจะมีใคร
เพราะวันนี้คุณวิจิตรไม่อยู่ครับ เชิญครับ

นายวัชร หงส์ประภัศร : กราบเรียนท่านประธานครับ กระผมเป็นรองคณะ
อนุกรรมการ เมื่อสักครู่นี้ผมติดต่อท่านวิจิตรไป ปรากฏว่าท่านไม่ได้รับ คงติดต่อไม่ได้นะครับ ผม
จะขอแถลงแทนนะครับ

คณะกรรมการการวิสามัญวิชาการ ตรวจสอบร่างรัฐธรรมนูญและร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ

วันอังคารที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๐

สุริยวัฒน์ ๒/๔

ประธาน : เชิญเลยครับ

นายวัชรนา หงส์ประภัสร์ : เพราะมีงานอยู่ ตอนนี้อยู่ไม่มีอะไรคืบหน้าจากการแถลงครั้งที่แล้ว แต่มีงานอยู่ ๒ งานคือ การสัมมนาที่โรงแรมรามารักษ์เดย์ วันที่ ๓ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ นาฬิกา งานหนึ่ง แล้วก็การประชุมที่เกี่ยวกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง สส. สว. ในวันรุ่งขึ้น ในวันที่ ๔ ครับ

ประธาน : ครับ จะเรียนนิดหนึ่งว่า การยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ เป็นเรื่องที่กรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญจะต้องดำเนินการ และในที่ประชุมนั้นเขาได้มีมติแต่งตั้งคณะกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญขึ้นมาแล้ว แต่เข้าใจว่ายังไม่ได้มีคำสั่งอย่างเป็นทางการครับ แล้วก็ได้คุยกันเป็นการนอกรอบใน ๒ - ๓ วันนี่ก็ทราบว่า จะมีการดำเนินการและเข้าใจว่า อาจจะมีการประชุมครั้งแรกภายในสัปดาห์นี้ของคณะกรรมการนั้น เขาก็จะเริ่มดำเนินการเมื่อเขาเริ่มดำเนินการนี้ผมก็ได้ขอเขาไว้ว่า ขอให้ส่งให้คณะกรรมการของเราเป็นส่วน ๆ ถ้าเป็นไปได้ คงไม่ต้องมานั่งรอให้มันเสร็จทั้งหมด เพื่อคณะกรรมการตรวจสอบร่างกฎหมายจะได้ดำเนินการได้ทันกำหนด เข้าใจว่าตามขั้นตอนที่เขาวางเอาไว้ การยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญทั้งหมดจะเสร็จสิ้นภายในวันที่ ๑๖ กรกฎาคม เสร็จจากกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญที่วางไว้

นายพิเชียร อำนางวรประเสริฐ : ส่งเรื่องให้ สนช. พิจารณา

ประธาน : ซึ่งมันเป็นกำหนดที่เร็วกว่าที่รัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราวกำหนดไว้ แต่ว่าที่เขาวางตารางการทำงานเอาไว้เนะ กำหนดไว้อย่างนั้น

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ขออนุญาตท่านประธานนิดหนึ่งครับ คือผมห่วงใยนะครับ เพราะว่ากฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญนี้มันจะเกิดภาวะกับองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น กกต. ในการไปทำการแบ่งเขต ถ้าเกิดสมมุติมี สส. ๓๒๐ เดิมมัน ๔๐๐ นี้ แล้วไปแบ่งเขตใหม่ เวลากระชั้นจะทำกันใหม่ ผมไม่มั่นใจนะครับว่า ๑๖ กรกฎาคมไปแล้ว ผมฟังดูหลาย ๆ คนห่วงใยเรื่องนี้กันเยอะนะว่า มันยังไม่ตกผลึกเลยว่า ๓๒๐ + ๔๐ จะลงตัวไหม แล้ว ๔๐ นี้สัดส่วนเป็นอย่างไรก็ไม่ชัดเจน

ประธาน : คือมันคงลงตัว เพราะว่าวันที่ ๑๖ กรกฎาคม รัฐธรรมนูญเราเสร็จเรียบร้อยแล้ว รัฐธรรมนูญนี้มันต้องเสร็จ ๖ กรกฎาคม

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : เขาจะทำกันใหม่ สัดส่วนนี้

ประธาน : อันนี้ถ้ามีกฎหมายแล้ว อยากรู้ก็ต้องทัน หน่วยงานอะไรที่รับไป จำเป็นต้องทำให้ทัน อันนี้เราไม่ต้องไปห่วงแล้วครับ ท่านมีอะไรเพิ่มเติมไหมครับ ถ้าไม่มีผมจะขอไปสู่อีกเรื่องเมื่อสักครู่ที่ขอแจกที่ประชุม คือเป็นเรื่องของคณะกรรมการข้อมูลด้านสารสนเทศ ได้เสนอเอกสารที่มีต่อหน้าท่าน ความจริงเป็นหนังสือที่ท่านประธานอนุกรรมการได้ทำถึงผม เมื่อวันที่ ๕

คณะกรรมการวิสามัญวิชาการ ตรวจร่างรัฐธรรมนูญและร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ

วันอังคารที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๐

สุรียวัฒน์ ๒/๕

เมษายน แล้วก็ไปเสนอที่บางแสน ผมก็เซ็น คือต้นฉบับหนึ่ง อย่างที่เรียนว่า ๕ เมษายน อันนี้ไม่ต้อง
จดอะไรต่ออะไรนะ พวกเราถือว่าเสนอฉบับถูกต้อง แต่ว่าเสนอที่ประชุมไม่ทราบว่าจะเอกสารฉบับนี้ ถ้า
ลงวันที่ ๕ เมษายน แล้วเสนอที่บางแสน ผมก็ลงนามเสนอว่าให้นำเสนอคณะกรรมการพิจารณา
แต่ปรากฏว่ามันยังไม่รู้หลุดไปที่ไหน หนังสือฉบับนั้น เป็นเรื่องที่ท่านประธานอนุกรรมการส่งเสริม
ข้อมูลสารสนเทศ เสนอในเรื่องของข้อเสนอทางวิชาการเกี่ยวกับที่มาและอำนาจหน้าที่ของรัฐสภา ซึ่ง
อย่างที่ได้ทำไว้เนี่ย เป็นเอกสารทางวิชาการ เพื่อประกอบการพิจารณาในการยกร่างรัฐธรรมนูญ ก็
อยากจะนำเสนอคณะกรรมการว่า เอกสารข้อเสนอเนี่ย คณะกรรมการจะเห็นสมควรนำเสนอ
ต่อไปยังคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญหรือไม่ เพื่อจะได้ดำเนินการให้เป็นไปตามมติของ
คณะกรรมการต่อไปครับ ขอได้ช่วยพิจารณาด้วยครับ

ประธาน : เชิญครับ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ขอบคุณท่านประธานครับ คือจากที่ผมอ่านดูของท่าน ประธานอนุกรรมการส่งเสริมข้อมูลสารสนเทศ ฉบับที่ท่านประธานแจก ผมดูแล้วก็มีสาระแล้วก็มี เหตุผลที่ดีนะครับ ในส่วนตัวของผม ผมก็เห็นว่าสมควรที่จะเสนอขึ้นไป เพราะว่าอย่างที่ทางฝ่าย ท่านवरพจน์ หลาย ๆ คนได้บอกว่า โดยเขียนส่วนใหญ่จริง ๆ แล้ว ก็เห็นว่าวุฒิสภาถ้าหากว่ามาจาก สรรหามันก็คงจะมีปัญหาจริง ๆ เยอะแยะ ก็ควรที่จะมาจากการเลือกตั้ง ผมก็เห็นด้วยครับ ส่วนการ เลือกตั้งที่ว่าเราเคยคุยว่ามันมีประเด็นด้านนิติเดียนบ้าง เราก็ไปแก้ปรับเอา ไปตั้งกติกาเอาไว้ อะไร ที่มันไม่ดี สภาผู้ สภาเมียอะไรก็ว่าไป แก้ไป แต่ว่าโดยหลักการว่าการแต่งตั้ง การสรรหา การ เลือกตั้ง อะไรเหมาะ ผมก็ยังเห็นว่าเหตุผลของการเลือกตั้งเหมาะสมที่สุดครับ

ประธาน : เชิญครับ

นายवरพจน์ วงศ์สง่า : ผมขออนุญาตชี้แจงรายละเอียดเพิ่มเติมหนึ่ง ตามข้อเสนอที่ได้พิจารณา ๒ ทางเลือก ทางเลือกหนึ่งก็คือว่าเลือกตั้งมาครั้งหนึ่ง และสรรหามา ครั้งหนึ่ง อีกทางเลือกหนึ่งก็คือว่ามีสรรหามาจำนวน ๒ เท่าของจำนวนวุฒิสภาที่สามารถที่จะมี แล้ว ไปให้ประชาชนเลือก หมายความว่าก่อนที่จะประชาชนจะเลือกนั้น มีคณะผู้กลั่นกรองบุคคลเหล่านี้ เสียก่อน บุคคลซึ่งคิดว่าเราจะพึงได้ก็มี อดีตประธานรัฐสภา อดีตนายกรัฐมนตรี อดีตประธานศาลฎีกา อดีตประธานศาลรัฐธรรมนูญ อดีตประธานศาลปกครองสูงสุด และอดีตประธานองค์การอิสระ ตามรัฐธรรมนูญที่ไม่สังกัดพรรคการเมืองมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี ผมคิดว่าท่านเหล่านี้คล้าย ๆ กับ เป็นผู้หลักผู้ใหญ่ของบ้านเมือง ซึ่งพ้นจากการเมืองไปแล้ว ถ้าหากว่าขอให้ท่านเป็นผู้สรรหา คัดหา บุคคลในแผ่นดินนี้เพื่อไปให้ประชาชนเลือก ก็เป็นการกรองขั้นหนึ่งเสียก่อน แทนที่ใครสมัครเข้ามา ก็ส่งไปเลย มันก็จะเกิดสภาผู้ สภาเมีย แต่วิธีนี้มันกรองไปชั้นหนึ่งแล้วไปให้ประชาชนเลือก นี่คน เหล่านี้คนดีเหล่านี้ให้ประชาชนเลือก อันนี้ถ้าจะว่าไปแล้วมันก็เป็นการจำกัดเสรีภาพของผู้ซึ่งจะ สมัครเข้ามาอยู่พอสมควร แต่ว่าเสรีภาพมันก็มีจำกัดอยู่ในหลายเรื่อง ในการที่บุคคลจะเข้าไป ทำหน้าที่อะไร ก็ถูกจำกัดเสรีภาพตามหน้าที่ซึ่งเขาจะต้องเข้าไปทำ เป็นต้นว่า คนจะเข้าไปบวชพระ ก็ต้องถูกจำกัดเสรีภาพไม่ให้เสพเมถุน คนซึ่งจะไปทำหน้าที่ตุลาการก็ถูกจำกัดเสรีภาพจำนวนหนึ่ง เช่นเดียวกัน คนซึ่งไปเป็นตำรวจ ทหาร ก็จะถูกจำกัดเสรีภาพส่วนหนึ่งเหมือนกัน เพราะฉะนั้นคนซึ่ง จะมาทำหน้าที่เป็นเสาหลักของบ้านเมืองอย่างนี้ก็ต้องถูกจำกัดเสรีภาพจำนวนหนึ่งเช่นเดียวกัน เพราะฉะนั้นผมคิดว่า อันนี้ก็เป็นเหตุผลที่คิดว่าถ้ามีการกลั่นกรองเสียขั้นหนึ่งก่อนแล้วไปให้ ประชาชนเลือก ประชาชนก็เป็นผู้เลือก เขาเป็นผู้ชี้ขาดครั้งสุดท้าย แต่ว่าก่อนเขาจะเลือกนั้นมีการ กลั่นกรองแล้ว ก็เลยเสนอวิธีนี้มาครับ

คณะกรรมการการวิสามัญวิชาการ ตรวจสอบร่างรัฐธรรมนูญ และร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ
วันวันอังคารที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๐

จีรภา ๓/๒

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ขออนุญาตครับท่านประธาน

ประธาน : เชิญครับ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : คือผมเองไม่อยากจะตกรงนี้ ท่านมาลิขโทษที่
คือผมไม่อยากจะตกรงนี้เลย ผมกำลังคิดนะท่านอาจารย์ว่า ที่ท่านบอกว่ามันดีตรงที่ว่ามีการ
กลั่นกรองเพื่อให้ประชาชนเลือกให้เหลือน้อยลง ดูภาพถ้าเกิดการกลั่นกรองที่ดี เครื่องกรองมันดี
มันก็คืออยู่หรืออก แต่ผมไม่มั่นใจในเครื่องกรองครับ

ประธาน : เชิญครับท่านวรพจน์

นายวรพจน์ วงศ์สง่า : คือถึงอย่างไรก็ดีดีกว่ากรองแล้วตั้งเลยครับ

ประธาน : ขอเชิญท่านวัชรา เดี่ยวคุณหมอบ

นายวัชรา หงส์ประภัสร์ : กราบเรียนท่านประธานครับ กระผมว่าข้อเสนอนี้ดี
นะครับ แต่ยื่นมาเพื่อให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญพิจารณา ก่อนวันที่ ๒๖ บัดนี้มันพ้นวันที่
๒๖ มาแล้ว ซึ่งเขาส่งมอบแล้ว

ประธาน : ไม่ ชวงนี้แก้ได้หมด คือขณะนี้เลือกตั้งจะเป็นอย่างไร ส.ส. จะกี่คน
จะทำอะไร มันยังแก้กันทั้งนั้น รวมทั้งวุฒิสมาชิกอย่างไร

นายวัชรา หงส์ประภัสร์ : ถ้าเสนอไปนะครับ ก็เท่ากับว่านอกองค์กร ๑๒ องค์การ

ประธาน : ไม่ใช่ครับ อันนี้เรามีสิทธิเสนอไป

นายวัชรา หงส์ประภัสร์ : สรร. ก็น่าจะแปรญัตติเท่านั้น

ประธาน : ไม่ครับ อันนี้เป็นเรื่องความเห็นของกรรมการวิชาการที่ตั้งไป ไม่ใช่
ความเห็นนะครับ หมายความว่า เป็นข้อเสนอ เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ
ยกร่างรัฐธรรมนูญเท่านั้นเอง ไม่ใช่ไปบังคับให้เขาต้องเอาอย่างนี้

นายวัชรา หงส์ประภัสร์ : ไม่เป็นไร

ประธาน : เชิญคุณหมอก่อนครับ

นางมาลินี สุขเวชชวรกิจ : ประธานคะ ดิฉันคิดว่าเราจะต้องเจตจำนงของ
คณะอนุกรรมการเราก่อนว่า เรามองที่ ๑. ว่าเนื้องานก่อน หน้าที่จะให้วุฒิสมาชิกทำอะไร ที่นี้พอ
ตกลึกแล้วว่า วุฒิสมาชิกจะต้องมีหน้าที่รวมทั้งตั้งแต่การถอดถอนด้วย ตรวจสอบรัฐบาลอะไรต่ออะไร
กลั่นกรองกฎหมาย ทั้งหมดแล้วในข้อ ๑ แล้ว เมื่อมีหน้าที่เช่นนี้ ก็จำเป็นจะต้องเลือกวุฒิสมาชิกที่มีศักยภาพ
มีคุณภาพที่รับได้ เมื่อเป็นเช่นนั้นจึงคิดว่า เราต้องกรองก่อน แล้วให้ประชาชนเลือก นั่นคือประเด็น

ประธาน : เชิญท่านมานิจครับ

คณะกรรมการการวิสามัญวิชาการ ตรวจร่างรัฐธรรมนูญ และร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ
วันวันอังคารที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๐

จีรภา ๓/๓

นายมานิจ สุขสมจิตร : ท่านประธานครับ ผมคิดว่าข้อเสนออันนี้เป็นข้อเสนอ
ในเชิงวิชาการ ของเราน่าจะต้องมาพิจารณาว่าเราจะรับข้อเสนอใหม่ว่า เป็นข้อเสนอของ
คณะกรรมการคณะนี้ ถ้าเฝ้ารับแล้วก็เสนอเข้าไป ส่วนกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญสนใจใน
รายละเอียดอย่างไร เขาก็จะซักถามท่านอาจารย์นครินทร์ซึ่งเป็นกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญอยู่
ด้วยแล้ว เพราะฉะนั้นผมอยากให้เขาพิจารณาเป็นข้อ ๆ ไป ข้อ ๑. เห็นด้วยไหมที่ว่า จะให้วุฒิสภามี
อำนาจหน้าที่ตามนี้ ข้อ ๒. จะต้องมีการเลือกตั้งใหม่ อยากให้พิจารณาอันนี้เป็นข้อ ๆ ไป ถ้าเราเห็น
ด้วย เราไม่เห็นด้วย เราก็แก้ได้ ถ้าเราเห็นด้วยทั้งหมดก็เสนอเข้าไปเลยนะครับ เขาสนใจเขาก็จะมา
ถามเอง เพราะว่าการพิจารณาของคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญนั้น นอกจากจะพิจารณาตาม
ข้อเสนอทางวิชาการของเราแล้ว เขาก็พิจารณาจาก ๑๒ องค์กะนั้นด้วย พิจารณาจากข้อเสนอการ
แปรญัตติของสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญด้วย มันมีหลายทางด้วยกันครับ

ประธาน : คือไม่ได้หมายความว่าเราจะต้องดูเห็นด้วยร้อยเปอร์เซ็นต์กับอันนี้
แต่หมายความว่าโดยหลักการใหญ่ ๆ กรรมาธิการเราเห็นว่าควรไหม ข้อเสนออันนี้ที่เสนอ
กรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ เชิญท่านอาจารย์อุดมครับ

รองศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต : ท่านประธานครับ ท่านกรรมาธิการ ผมคิดว่า
ข้อเสนออันนี้มันยังดูเหมือนมันฉาบฉวยเกินไป ในประเด็นแรกก็คือว่า เรายังมองไม่เห็นถึงความ
จำเป็นที่จะต้องมีความที่ซ้อนทับกับสภาผู้แทนราษฎรในลักษณะอย่างไร คือผมมองอย่างนี้ว่าใน
ระบบที่มี ๒ สภา

ประธาน : ขอขัดหน่อยได้ไหมครับ คือประเด็นว่าจะมีที่สภานี้เลิกพูดแล้ว
เขาตายตัวแล้ว เขามี ๒ สภา

รองศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต : ผมยังมองไม่เห็นว่าการมี ๒ สภา สภาที่ ๒
เขาทำหน้าที่ในแง่ของการเป็นตัวแทนประชาชนที่แตกต่างกันนั้นนะครับ ควรจะชี้ให้เห็นชัด เพราะว่า
ไม่อย่างนั้นกระบวนการในการสรรหาหรือว่าการเลือกตั้งตรงนี้นั้นก็ไม่ได้ตอบเหตุผล อันนี้คือผม
อยากให้เป็นอย่างนั้น คือไม่ได้หมายความว่า จะค้านการมี ๒ สภา แต่ว่า ๒ สภานี้มันควรจะต้อง
แสดงให้เห็นถึงภารกิจหน้าที่ที่แตกต่างกัน แน่นนอนว่าในรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ บอกว่า สภาที่ ๒
ทำหน้าที่เป็นสภาสำหรับการตรวจสอบองค์กรต่าง ๆ แต่ว่าส่วนเหล่านี้ผมยังเข้าใจว่า บางครั้งก็ไป
ทำหน้าที่ซ้อนทับ สส. ซึ่งทำให้เห็นว่า ถ้าในต่างประเทศผมไม่เห็นมีองค์กรในลักษณะ ๒ สภา ที่ทำ
หน้าที่ลักษณะแบบนี้ คือถ้าพูดไปวุฒิสภาในต่างประเทศมันคือตัวแทนของพื้นที่ มันไม่ใช่ตัวแทน
ประชาชน ๒ ตัวแทนที่จะต้องมีความชอบธรรมซ้อน ถ้าพูดไปแล้วคือต่างคนต่างก็เป็นตัวแทนของ
ประชาชน แต่ว่าในต่างประเทศที่มี ๒ สภา สภาหนึ่งเขาตัวแทนประชาชนทั้งประเทศ แต่ว่าสภาที่ ๒

คณะกรรมการการวิสามัญวิชาการ ตรวจสอบร่างรัฐธรรมนูญ และร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ
วันวันอังคารที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๐

จีรภา ๓/๔

ก็คือตัวแทนประชาชนในเขตพื้นที่ อันนี้คือข้อพิจารณาว่าประเทศต่าง ๆ แต่ว่าสำหรับของไทย ถ้าเราจะสร้างแบบนี้ มันก็คือการยืนยันว่าภารกิจหน้าที่ของสภาที่ ๒ ทำอะไร ถ้ายืนยันตรงนี้เราก็ต้องบอกแล้วว่าแล้วคนเหล่านี้ ถ้าเทียบกับคนแรก กลุ่มแรก ทำไมถึงมีอิทธิพลมากกว่า เพราะประชาชนกลุ่มเดียวกันเลือกคนนี้ ประชาชนกลุ่มเดียวกันเลือกอีกคนหนึ่ง คือมันเป็นความชอบธรรมที่ซ้อนกัน แล้วเราจะอธิบายอย่างไร ตรงนี้ผมถึงบอกว่าต้องอธิบายตรงนี้ให้ได้ก่อนว่า ประชาชนเลือก สว. ประชาชนเลือก สส. เขาเข้าใจไหมครับว่า ถ้าเกิดคนคนเดียวกันเลือกตัวแทนแล้ว ทำไมถึงมีความเห็นที่แตกต่างกันได้ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : เชิญท่านวรพจน์ก่อนครับ

นายวรพจน์ วงศ์สง่า : ท่านประธานที่เคารพ ผมก็ยอมรับว่าข้อเสนอที่ยังไม่ละเอียดลึกซึ้งเพียงพอ ผมขอความกรุณาว่าขอให้พวกเราได้พิจารณาอีกครั้งหนึ่งในบ่ายวันนี้ก่อน แล้วจะพยายามทำให้ลึกซึ้งที่สุดครับ

ประธาน : โอ.เค. ครับ ยังไม่ให้ส่งไปใช้ใหม่ครับ เชิญท่านพิเชียรนิดหนึ่งครับ

นายพิเชียร อำนาควรประเสริฐ : กราบเรียนท่านประธาน ท่านกรรมการครับ กระผม พิเชียร เรื่องของที่มาของวุฒิสภาผมคิดว่าเป็นประเด็นใหญ่ ผมคิดว่าจะเป็นประเด็นหนึ่งที่ชี้ขาดเรื่องรัฐธรรมนูญฉบับนี้ว่าจะผ่านความเห็นชอบของประชาชนในการลงประชามติหรือไม่ ถือเป็นประเด็นใหญ่อีกประเด็นหนึ่งซึ่งสังคมยังมีข้อคิดเห็นที่แตกต่างกัน โดยข้อคิดเห็นใหญ่นั้น ก็คือมีส่วนหนึ่งมองว่าน่าจะมาจากการเลือกตั้งทั้งหมดเลย ไม่ว่าจะ ๑๖๐ คน หรือ ๒๐๐ คน อีกส่วนหนึ่งก็เห็นว่าน่าจะมาจากการสรรหา ก็สรรหาหมดทั้ง ๑๖๐ คน โดยแบ่งกรรมวิธีสรรหาไปแล้วตอนนี้ก็มีทางเลือกที่ ๓ คือบอกว่า ถ้าอย่างนั้นประนีประนอม เอาเลือกตั้งผสมกับสรรหา อันนี้ก็ ๓ แนวทางขึ้นมา ผมคิดว่าประเด็นนี้เท่าที่ผมได้ฟังดู มติยังไม่เป็นเอกฉันท์นะครับท่าน ประธาน คือยังดันไปดันมาอยู่ ยังออกได้หลายทางทั้ง เอ บี แล้วก็ ซี ดังนั้นถ้าเป็นไปได้กระผมคิดว่าเราในฐานะกรรมการวิชาการจะเป็นไปได้ไหมที่เราจะหยิบยกประเด็นนี้ขึ้นมาแล้วก็ลองทำเป็นสัมมนา ดูจะเชิญบุคคลฝ่ายต่าง ๆ ที่มีข้อคิดเห็นต่าง ๆ มาพูดคุยถึงข้อดีข้อเสีย แล้วก็ในท้ายที่สุดผมว่าเราอาจจะต้องมาอภิปรายแล้วก็หาข้อสรุปว่าเฉพาะในกรรมการของเรา ๑๐ กว่าท่าน เราคิดว่าเราจะมิตีอย่างไร จะมีมติใหม่ครับในเรื่องนี้ หรือถ้าไม่มีมติที่สุดแล้วแต่อนุกรรมการท่านจะเสนอข้อคิดเห็นอย่างไร ในส่วนความเห็นของกระผม กระผมคิดว่าการสรรหานั้นก็ดี คือบุคคลที่จะสรรหาประธานองค์กระษัตริย์ต่าง ๆ ก็รู้สึกว่าจะได้รับความเชื่อถือ แต่ผมคิดว่ามันจะขัดกับหลักสากล เพราะว่าหลักสากลคือเขาใช้วิธีการเลือกตั้งเป็นส่วนใหญ่ หลักประชาธิปไตยนี่นะครับ คือไว้วางใจประชาชนเป็นหลัก

คณะกรรมการการวิสามัญวิชาการ ตรวจสอบร่างรัฐธรรมนูญ และร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ

วันวันอังคารที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๐

จีรภา ๓/๕

ว่าประชาชนน่าจะรู้ว่าใครดีหรือไม่ดีอย่างไร แล้วก็ไม่ได้ตัดสิทธิของใครที่จะมาสมัครรับเลือกตั้ง คือถ้าคนไม่ดีมาสมัครในทำนองที่สุจริตที่สุดประชาชนก็ไม่เลือก อันนี้คือหลักสากล ดั่งนั้นตรงนี้ถ้าว่ากันไปแล้ว ได้เถียงกันมา ๒๐ - ๓๐ ปีแล้ว ไม่ได้เพิ่งมาเถียงกัน แล้วก็ได้ประพฤติปฏิบัติก็ได้มีระบบแต่งตั้งมา ระยะเวลาปี ๒๕๒๐ ถึงปี ๒๕๔๐ ถ้ากระผมจำไม่ผิด ๒๐ ปีนะครับ ที่ สว. มาจากการแต่งตั้ง แล้วก็ ในทำนองที่สุจริตที่สุดจะมีการเลือกตั้ง สว. ครั้งแรกก็จากรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ สว. เลือกตั้งเพิ่งมี ๒ ครั้ง เท่านั้นเอง คือปี ๒๕๔๓ กับปี ๒๕๔๙ ส่วนตัวผมถ้าถามชั่วโมงนี้ ผมก็คิดว่าผมสนับสนุนให้มีการ เลือกตั้งดีกว่า เพราะว่าในทำนองที่สุจริตที่สุดมันพิสูจน์กันมาแล้วว่าให้ประชาชนมีอำนาจอธิปไตย มีฉันทามติ ในการที่จะตัดสินว่าจะเลือกใคร ส่วนถ้าจะให้ ๗ คนเลือก ๑๑ คนเลือก หรืออะไร จริงอยู่แม้ว่าจะดี อย่างไรก็ตาม แต่ว่าในทำนองที่สุจริตที่สุดมันก็มีปัญหาว่า ส.ว. ที่ได้มาไม่ได้มาจากฉันทามติของประชาชน จะไปอ้างว่ามาจากประชาชนอาจจะอ้างไม่ได้ เพราะฉะนั้นอำนาจหน้าที่ของ สว. ที่จะไปดำเนินการ อะไรต่าง ๆ ก็อาจจะทำได้ไม่เต็มที่ ผมก็ขออนุญาตฝากไว้ครับ

ประธาน : ขอบคุณ เชิญท่านประวิทย์ ขออนุญาตนิดหนึ่ง ส่วนใหญ่จะต้องไปประชุม สสร. เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา ขอทั้งหมดจนถึงปิดไม่เกิน ๕ นาที

นายประวิทย์ ทองศรีนุ่น : ครับ คือ ๑. อำนาจหน้าที่ ค่อนข้างเหมือนรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ แล้วพอทางเลือกที่ ๑ ๒ ๓ ที่ท่านเสนอมานี้ มันขัดกันเองต่ออำนาจหน้าที่ หลักประชาธิปไตย เพราะฉะนั้นข้อเสนอที่ยังเสนอไม่ได้

ในประการที่สอง ผมเห็นด้วยตามเหตุผลที่ว่า เลือกตั้งโดยตรงเท่านั้นถ้าจะมี เพราะต้องเปรียบเทียบกับรัฐธรรมนูญของ ปี ๒๕๔๐ ด้วย และทั่วโลกด้วยนะครับ

ประธาน : เชิญท่านครับ

นายธีรวัฒน์ ร่มไทรทอง : กราบเรียนท่านประธานครับ เท่าที่ผมดูในนี้ครับ ว่ามีการสรรหาแล้วมาให้ประชาชนเลือก ผมได้คุยกับ สส. ของประเทศลาวครับ เขาใช้อันนี้ครับ เขาบอกองค์ประกอบที่จะให้มันได้คือ ๑. พรรคเลือกมาได้มาแล้วมาให้ประชาชนเลือก การซื้อเสียงไม่มี แต่ของประเทศไทยเราท่านจะต้องทำเพิ่ม ๑. ต้องให้ประชาชนเข้าใจ แล้วก็เป็นส่วนของรัฐบาลเหมือนพรรคเดียวของประเทศลาว ๒. เวลาไปหาเสียงจะต้องมีการหาไปหา คือไม่ปล่อยให้หาสะเปะสะปะครับ อันนั้นเขาบอก ๓ องค์ประกอบนั้น จะทำให้การเลือก สส. ของประเทศลาวสำเร็จครับ ไม่มีการซื้อเสียงเลยแต่ของประเทศไทยพอเลือกมาได้ สรรหามาได้ ๓ คน สมมุติจะครับ เอาไป ๓ คนก็ซื้อกันอยู่ใน ๓ ครั้ง เหมือนปลาฉลาม เหลือออกมาเป็นลูกตัวเดียว แบบนั้นครับ เขาซื้อกัน อันนี้ผมให้ข้อคิดว่ารัฐธรรมนูญเขาทำแล้ว แต่เขาทำใน สส. ของประเทศเพื่อนบ้านเราคือประเทศลาวครับ

ประธาน : ขอสั้น ๆ ท่านวินัสแล้วก็ท่านสดศรี

นายวินัส ม่านมุงศิลป์ : ขอบคุณครับ ท่านประธาน ขออนุญาตเสริมคุณหมอธีรวัฒน์ เรื่องของประเทศลาว เขาเลือกตั้ง คนที่กาคือคนที่ไม่เอาะ กานะไม่เอา เอาทั้ง คนที่เหลือนี้ได้เป็นครับ

ประธาน : เชิญท่านสดศรีครับ

นางสดศรี สัตยธรรม : นิดเดียวคะท่าน ดิฉัน สดศรี ค่ะ คือดิฉันมีความเห็นว่าเราคงจะมาคุยด้วยตัวเองนี้ ไม่เหมาะ เราควรจะเชิญท่านวุฒิสมาชิกที่เคยในอดีตนะคะ ทุก ๆ สมัย

ประธาน : ขอโทษ ขณะนี้เราไม่สนใจอย่างนั้นนะ มันเป็นเรื่องของข้อมูลทางวิชาการที่เรากำลังทำ

นางสดศรี สัตยธรรม : ใช่ค่ะ คือเราน่าจะรับฟังเขาบ้าง ในส่วนของผู้ที่มีประสบการณ์และผ่านมาแล้วว่า ท่านมีความเห็นอย่างไร แล้วก็ที่จริงเขามีประสบการณ์มากกว่าเราในการนี้ จะเป็นไป

คณะกรรมการการวิสามัญวิชาการ ตรวจสอบร่างรัฐธรรมนูญและร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ

วันอังคารที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๐

สุรียวัฒน์ ๔/๒

ได้ไหมถ้าเราจะขอตัวแทนวุฒิสมาชิกแต่ละยุคมารับฟังความคิดเห็น

ประธาน : คือเราจะขอตัวแทนที่ให้ข้อมูลทางวิชาการ ไม่ใช่ความรู้สึกส่วนตัว เพราะตอนนี้เราเป็นกรรมาธิการวิชาการ เสนอข้อมูลทางวิชาการ เชิญท่านมานิจ มีอะไรครับ

นายมานิจ สุขสมจิตร : ผมมีนัดเดียวท่านประธานครับ ให้ข้อมูลเรื่องเงื่อนไขเวลา คือทราบว่ากรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญจะประชุมกัน วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ก่อนที่จะถึงเส้นตายที่ ๑๒ องค์กร จะต้องส่งมาในวันที่ ๒๕ พฤษภาคม เพราะฉะนั้นของเราถ้าเพื่อเราเห็นด้วยในวันนี้เราก็ส่งไป เพื่อจะได้พิจารณาตอนนั้น เพราะหลังจากที่เราได้รับฟัง ๑๒ องค์กรแล้ว คงไม่มีโอกาสจะไปรับฟังคนอื่นแล้ว

ประธาน : คงไม่เป็นไร ที่ท่านตรวจทานขอไปดูก่อน เพราะว่าเราคงจะมีการประชุมกันก่อนหน้าวันนั้น สำหรับวันนี้ผมคิดว่าเราคงจะต้องยุติแล้วนะครับ แต่ว่าขอคิดหนึ่งว่าในคราวหน้าเราจะเอาอย่างไร วันที่เรากำหนดไว้ยังไม่เคยประชุมเลยนะวันศุกร์ แต่ว่าเราอาศัยในวันที่ สสร. ประชุมครับ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : วันประชุมต่อไปขออนุญาตเสนอแนะครับว่า ควรจะเป็นวันเดียวกับวันที่ประชุม สสร. เราจะได้ไม่เสียเวลาครับ

ประธาน : จะใช้อย่างนั้นหรือไม่ครับ จะใช้อย่างนั้นขณะนี้ผมยังไม่รู้เลยอาทิศย์ หน้าเขาจะมีประชุมหรือไม่ครับ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : เขามีเมื่อไรก็เมื่อนั้นครับ

ประธาน : เอาอย่างนี้ดีกว่า ขอบอย่างนี้ได้หรือไม่ ว่าถ้าอาทิศย์หน้าเขาไม่มีประชุม เราจะประชุมวันศุกร์ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา ตามที่เรากำหนดไว้หรือไม่ครับ เอาอย่างนั้นไหมครับ เชิญท่านครับ ท่านอาจจะขัดข้องหรือเปล่าครับ

นางมาลินี สุขเวชชวรกิจ : ไม่ค่ะ ท่านประธานด้วยความยินดีค่ะ แต่ดิฉันคิดว่าการจะพูดเรื่องอะไรต่ออะไร ถ้าหากว่าใช้วิธีรวบรัดและรวดเร็ว มันจะไม่ตกผลึกหรือหอค่ะ เพราะฉะนั้นขอสักวันหนึ่งที่เรามีเวลา

ประธาน : ครับ ก็เราอาจจะวันศุกร์ คราวหน้าอย่างที่ว่า ผมคิดว่าอาทิศย์หน้าเขาอาจจะไม่มีประชุม สสร. ถ้าเขาไม่มีประชุม อาทิศย์หน้าถ้าจะมีประชุมก็ต้องวันที่ ๘ อะไรพวกนี้ เพราะวันที่ ๗ เป็นวันหยุด อย่างนั้นถ้าเขามีเราก็ใช้เวลา ๐๘.๓๐ นาฬิกา แต่ถ้าเขาไม่มีเราขอเป็นวันศุกร์ที่ ๑๑ ใช่มั้ยครับ

นายพิเชียร อำนางวรประเสริฐ : วันที่ ๑๑ เป็นวันหยุดหรือเปล่า เป็นวันที่ขมขมคะ

คณะกรรมการวิสามัญวิชาการ ตรวจร่างรัฐธรรมนูญและร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ
วันอังคารที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๐

สุรียวัฒน์ ๔/๓

ประธาน : วันที่ ๑๑ หยุดหรือเปล่า ช่วยดูหน่อย

นายอรุณ ลายผ่องแผ้ว : วันที่ ๑๑ ไม่หยุดครับผม หยุดวันพฤหัสบดีที่ ๑๐ ครับ

ประธาน : ถ้าอย่างนั้นวันที่ ๑๑ ไม่หยุด เราก็นัดวันที่ ๑๑ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา
แล้วกันในกรณีที่อาทิตย์หน้า สสร. ไม่มีการประชุมก่อนนั้น ถ้าอย่างนั้นก็ขอขอบคุณและขอปิด
ประชุมครับ

เลิกประชุมเวลา ๐๙.๕๕ นาฬิกา

กลุ่มงานชวเลข ๑

สำนักrayงานการประชุมและชวเลข